

KATEDRA GENDEROVÝCH STUDIÍ

Fakulta humanitních studií

Posudek vedoucí diplomové práce Martina Vlacha Vizualita performativity genderu ve filmech Xaviera Dolana

Martin Vlach si vybral zajímavé a náročné téma, kterým byla analýza vizuálního zpracování performativity genderu ve filmech velmi specifického režiséra, jakým je Xavier Dolan. Navíc vcelku ambiciózně na osmi vybraných snímcích z jeho tvorby v průběhu deseti let od roku 2009 do roku 2019. Hned v úvodu musím bohužel předeslat, že diplomant dostatečně a včas nevyužil dostatečně možností práci konzultovat a pracoval převážně samostatně, což se, bohužel, výrazně podepsalo na výsledku. V tomto stavu je diplomová práce velmi problematická.

Teoretická kapitola je vcelku stručná a dává tedy už předem tušit, že zvolený teoreticko-analytický rámec nebude dostatečný. Kapitoly o genderu a identitě a aktu a performativitě, jež by měly být klíčové pro dané téma a následnou analýzu, jsou spíše nástřelem uvedené tematiky, jednotlivé části spolu příliš nekorespondují a působí spíše dojmem účelového výběru a „rychlého spíchnutí“ dohromady. Rovněž není příliš jasné, proč se samostatné podkapitoly dočkal termín z oboru filmových studií mise-en-scène, který dostává vzhledem ke komplexnosti témat jiných kapitol poměrně hodně místa.

Metodologická kapitola pak obsahuje části textu, které by – vzhledem k logice použité struktury – měly mít místo (pokud vůbec) v teoretické kapitole. Byť tedy částečně zahrnuje informace o plánované metodě a popisu vzorku (tedy jakési seznámení s obsahem vybraných filmů Xaviera Nolana), vše ostatní v ní naopak chybí. Diplomant neuvádí, jak si zvolil analytické jednotky, jak bude uvedené filmy analyzovat, jak bude data kódovat apod., zkrátka nám neposkytuje žádný klíč k tomu, abychom porozuměli způsobu jeho analýzy a interpretace dat. Následná analytická kapitola, která je vůbec nejhorší z celé práce, tomu proto odpovídá.

V tzv. analytické kapitole se student uchyluje k určité povrchní analýze, která naprosto postrádá nejen určitou strukturu a řád, ale která je spíše určitým esejistickým a víceméně nahodilým rozbořením témat, která student v předložených filmech identifikuje a předkládá. Analýza je spíše deskriptivní narativní struktura, v pasážích, kde diplomant sleduje určité obrazy a snaží se je interpretovat, bohužel chybí jakékoli vodítka pro posouzení toho, zda se zvolenými kódy/typy/prvky pracuje správně. Vše se tak odehrává v rovině subjektivně-normativních soudů, které jsou navíc velmi často výsledkem buď určitého nepochopení roviny analýzy, nebo nepozornosti a zmatení. Stejně jako se v teoretické části objevovala místa, kde si autor protirečí, podobně je tomu také zde. Těžko posoudit, jestli je to výsledek spěchu při práci, nebo určitá neznalost a neschopnost aplikovat správně zvolenou metodu na vybraná data.

Analytická část je navíc nepříliš dobře strukturovaná, v rámci zvolených témat se autor pouští tu podrobněji, tu méně podrobně do rozboru scén, kde se někdy věnuje vizuální stránce, jindy jazyku, někdy všemu dohromady. Vysledovat způsob, jakým pracuje s formulováním argumentů, je proto navíc dost problematické z hlediska pouhého čtení.

Byť tedy zvolené téma mělo zcela jistě nosný potenciál, způsob zpracování diplomové práce, především pak provedení analýzy, znemožňuje potvrdit, že bylo dosaženo stanoveného cíle práce. Závěr je spíše shrnutím určitých apriorních zjištění, která mají dokládat to, že autor pracoval takovým způsobem, jakým měl.

Předložený text bohužel neodpovídá nárokům, kladeným na magisterské diplomové práce.

Na základě výše uvedeného proto práci **nedoporučuji k obhajobě**.

V Praze, 20. června 2020

Iva Baslarová